XUNTA DE GALICIA

Modelo de formación competencial no centro... para un cambio innovador

Encontros de persoas coordinadoras de formación en centros
CFR A Coruña, 04-12-2025

Catro ideas

1.- Unha educación de calidade ten como garantía a formación do profesorado, para ofrecer unha educación adaptada ás necesidades do contexto.

En toda organización, e máis en educación se cabe, a formación dos seus traballadores é esencial e vital: garantir a adecuada formación e preparación dos nosos docentes para afrontar os novos retos nunha sociedade cada vez máis cambiante e garantir a mellor educación dos nosos alumnos.

Catro ideas

2.- Un modelo de formación de calidade e eficiente necesita un referente: Marco de competencias profesionais docentes, como espello e perfil do docente que se quere, para deseñar a súa formación.

Vinculado e enfocado ao desenvolvemento adecuado e óptimo das funcións docentes, que posibilite a creación e revisión dos plans marco normativos de formación permanente.

Xera unha imaxe global e competencial do labor docente e facilita a xeración dun porfolio docente que lles permita aos centros ter unha imaxe do seu claustro.

XUNTA DE GALICIA

Catro ideas

3.- Ese modelo de formación debe ser desenvolvido e implantado baixo un sistema de xestión de calidade.

Para lograr este obxectivo, é esencial que os programas de formación sexan pertinentes, contextualizados, accesibles e estean aliñados coas realidades e retos específicos que enfrontan os profesores na súa práctica diaria.

Faciliten un desenvolvemento continuo e profesional, ofrecendo oportunidades regulares de actualización e desenvolvemento profesional ao longo da carreira docente.

XUNTA DE GALICIA

Catro ideas

4.- E os seus protagonistas deben ser os docentes e os centros educativos.

Formación centrada no lugar de traballo, como factor básico de desenvolvemento das competencias profesionais, centradas nas funcións docentes.

Colaboración e comunidade de aprendizaxe: fomentar unha contorna de colaboración entre docentes, onde poidan compartir experiencias, estratexias e recursos, e aprender uns doutros.

E catro preguntas

1. **Que?**
   - Modelo de formación permanente do profesorado
2. **Por que?**
   - Modelo de competencias profesionais docentes
3. **Como?**
   - Xestión de calidade. Deseño do PAF
4. **Para que?**
   - Centro: eixo da formación innovadora para o cambio

XUNTA DE GALICIA

Que?

1.- Modelo de formación permanente do profesorado

XUNTA DE GALICIA

Contexto e demandas

A UE e a OCDE (dentro dos criterios de excelencia educativa) definen a formación permanente como un **proceso estratéxico**, cuxas liñas de desenvolvemento son:

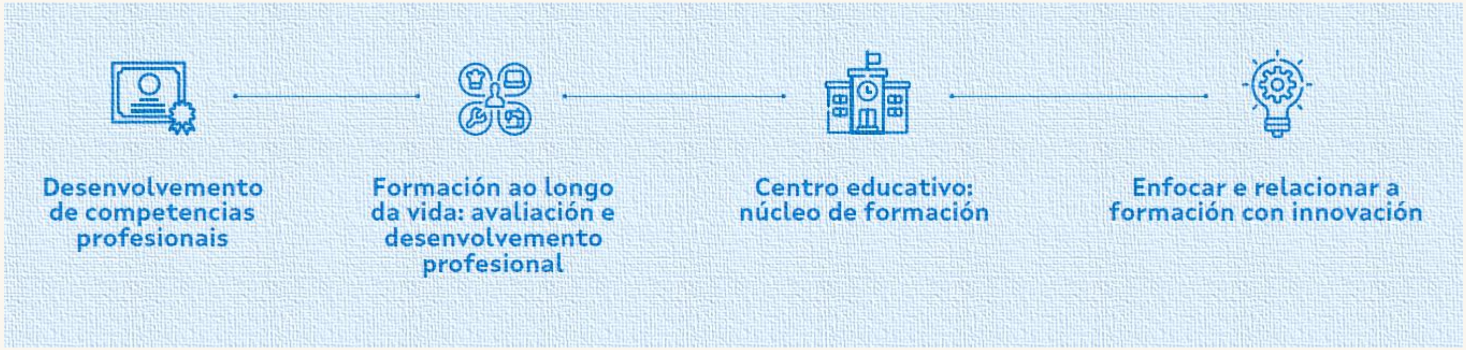

E enfocado á mellora continua, á xestión de calidade dos centros e á procura da excelencia. →

Prospectiva
Detección
Comunicación
Avaliación

XUNTA DE GALICIA

Profesión docente: tarefa cada vez máis complexa	• Diversidade, convivencia, xeneralización da escolarización, calidade na avaliación
Novas demandas sociais	• Novo perfil docente
Novas competencias e saberes	• Necesidade de formación
Cambios no profesorado e nas contornas de traballo	• Novos contextos e modelos organizativos

XUNTA DE GALICIA

Novas demandas sociais e novas competencias e saberes

Os novos contextos e modelos organizativos precisan un novo perfil docente para un desenvolvemento competencial en:

- Os aspectos científicos e didácticos da súa materia e a educación
- O dominio lingüístico e comunicativo (idiomas)
- A capacidade de traballar en equipo
- O tratamento da multiculturalidade
- A xestión de cuestións de xénero e de convivencia
- A atención á diversidade do alumnado
- As cuestións de benestar e sustentabilidade
- A integración das TIC na aula
- A planificación, organización e xestión de procesos educativos
- A relación coas familias e a contorna

XUNTA DE GALICIA

Normativa reguladora

DECRETO 75/2025, do 4 de agosto, polo que se regula a formación permanente do profesorado que imparte as ensinanzas establecidas na Lei 2/2006, do 3 de maio, en centros educativos sostidos con fondos públicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Obxectivos

Preparar o profesorado para afrontar os novos retos educativos.

Achegar a formación permanente aos centros.

Desenvolver o modelo de competencias profesionais docentes.

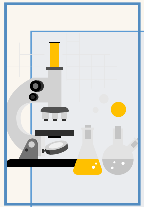

Relacionar formación, innovación, investigación e a avaliación para a mellora.

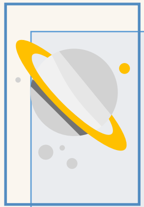

Achegar e facilitar o acceso á formación.

Impulsar a creación de redes de profesorado.

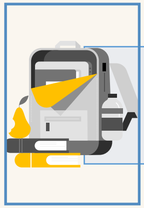

Contribuír ao éxito educativo do alumnado e o seu desenvolvemento integral.

XUNTA DE GALICIA

Principios básicos da formación

- Proceso estratéxico na organización escolar
- Os centros educativos e o profesorado: protagonista da formación
- Formación vinculada a funcións docentes: competencias profesionais
- Detección de necesidades: sistema educativo, centros e profesorado
- Proxección na práctica docente: éxito educativo do alumnado
- Investigación, a innovación e a avaliación da formación

Planificación da formación

Plan estratéxico: plan anual de actuación da rede de formación e plan anual de formación do profesorado. Teranse en conta:

- O modelo de competencias profesionais docentes de Galicia,
- as prioridades formativas dos plans e programas da consellería,
- as directrices elaboradas pola DX competente na formación permanente do profesorado,
- as necesidades de formación detectadas e as propostas realizadas polos centros e profesorado.

As accións formativas están integradas en itinerarios formativos:

- a) Organización anual:
  - Actividades de traballo grupal de colectivos docentes.
  - Actividades de participación individual de formación.
- b) Organización plurianual:
  - Plans de formación permanente do profesorado de centro.
  - Comunidades de observación e aprendizaxe, contextualizadas arredor de colectivos docentes específicos.

Modalidades de formación:

- Cursos, seminarios, grupos de traballo, congresos, proxectos de formación en centros, proxectos de innovación educativa, proxectos de investigación.

XUNTA DE GALICIA

Estrutura da Rede de formación

Rede de formación

- Servizo de programas de formación.
- Centro autonómico de formación e innovación.
- Centros de formación e recursos: A Coruña, Ferrol, Santiago, Lugo, Ourense, Pontevedra, Vigo.

Persoa coordinadora de formación nos centros educativos

- Equipo directivo: responsable de liderar os procesos de formación.
- Para o desenvolvemento dos PFPP: colaboración dunha persoa coordinadora de formación.
  - Docente con destino definitivo no centro educativo.
  - Designada pola persoa directora.

A avaliación dos plans de formación

Finalidade:

- Analizar e contrastar os procesos e resultados obtidos no desenvolvemento da formación, coa pretensión de mellorala.

Proceso sistemático e formativo:

- Combina procedementos de avaliación interna e externa.

Sistema de xestión de calidade:

- Seguimento e avaliación con criterios, indicadores, procedementos e instrumentos.

XUNTA DE GALICIA

Por que?

2.- Modelo de competencias profesionais docentes

- Directrices para un MCPD
- Pertinencia e utilidades
- Desenvolvemento de competencias profesionais: LOE - LOMLOE
- MCPD Galicia: características, estrutura e finalidade

Bases e directrices para un MCPD

- Novas demandas educativas e sociais que condicionan o labor do profesorado
- Nova normativa educativa (enfoque de aprendizaxe de competencias)
- Directrices de organismos internacionais (UE, OCDE, UNESCO…)

XUNTA DE GALICIA

Novas demandas educativas e sociais que condicionan o labor do profesorado

- Facilitarlles aos cidadáns os instrumentos necesarios para formar parte activa dela, propiciando a construción dun marco mundial que favoreza un desenvolvemento sostible aliñado cos obxectivos aprobados polos estados membros de Nacións Unidas.

A **escola** ha de **evolucionar** á vez que o fan as **demandas sociais**.

- Desenvolvemento de competencias básicas que permitan e empoderen as persoas para que reflexionen sobre as súas propias actuacións na contorna e sobre o impacto que estas teñen no social, no cultural, no económico e sobre o medio ambiente.

Obxectivo alcanzable no marco da **Educación para o Desenvolvemento Sostible (EDS).**

XUNTA DE GALICIA

Nova normativa educativa (enfoque de aprendizaxe de competencias)

A normativa educativa estatal e autonómica establece un novo modelo de currículo en liña coa adquisición das **competencias clave**: repercusións inmediatas e evidentes no **rol do profesorado** que precisa reformular a súa tarefa.

É necesario actualizar tanto a **formación inicial como a formación permanente** do profesorado, tomando en consideración as competencias profesionais.

Recomendación do Consello da Unión Europea de 2018 e dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible: **garantir unha educación inclusiva, equitativa e de calidade e promover oportunidades de aprendizaxe durante toda a vida para todos (ODS 4).**

XUNTA DE GALICIA

Directrices de organismos internacionais (UE, OCDE, UNESCO…)

O desenvolvemento de competencias clave para a aprendizaxe permanente e a súa avaliación foron un imperativo político importante para a UE e a comunidade científica.

- Resolución do **Consello da Unión Europea**: prioridade estratéxica nº 3: **Mellorar as competencias** e a motivación na profesión docente.
- As recomendacións do **Consello de Europa**: débese prover **marcos competencias abarcadores, actualizados e relevantes**, desenvolvidos a través dun diálogo estruturado e sistemático.
- Recomendacións da **European School Education Platform** son: fomentar os programas de **formación inicial** do profesorado, implementar un **programa de iniciación e titoría.**
- **TALIS 2025**: Os sistemas máis eficaces son aqueles que garanten que o profesorado dispón das **competencias necesarias** para ensinar con calidade.

Pertinencia: instrumento esencial para guiar e fortalecer a formación dos profesionais da educación.

Establecemento de estándares claros

Permite definir **expectativas concretas** sobre o desempeño profesional.

Adaptación a contextos cambiantes

Asegura que os **docentes** estean **preparados** para afrontar a constante evolución.

Equidade educativa

Fomenta unha **formación homoxénea** que busca reducir desigualdades na calidade educativa.

Reconoñecemento profesional

Contribúe a **valorar o labor docente** como unha profesión especializada.

XUNTA DE GALICIA

Utilidades de contar cun marco de competencias na formación docente

1.- Deseño de programas formativos

- Serve como base para estruturar os **itinerarios formativos**, asegurando que os contidos e metodoloxías estean aliñados coas demandas do exercicio profesional.

2.- Avaliación e mellora continua

- Facilita a **avaliación do progreso dos docentes** durante a súa formación, identificando fortalezas e áreas de mellora en competencias específicas.

3.- Orientación na práctica profesional

- Proporciónalles aos docentes en formación unha **guía clara** sobre as habilidades que deben adquirir e como estas se relacionan coas esixencias do seu labor futuro.

XUNTA DE GALICIA

Utilidades de contar cun marco de competencias na formación docente

4.- Desenvolvemento de políticas educativas

Axuda os responsables educativos a **deseñar estratexias de capacitación**, actualización e avaliación do profesorado en exercicio.

5.- Fomento da aprendizaxe reflexiva

Incentiva os docentes para reflexionar sobre a súa **práctica pedagóxica** e a desenvolver unha mentalidade de mellora continua.

XUNTA DE GALICIA

Desenvolvemento de competencias profesionais ligadas a funcións atribuídas ao profesorado en LOE e LOMLOE (art. 91)

Referidas á actividade de aula.

- a) La programación y la enseñanza de las áreas, materias, módulos o ámbitos curriculares que tengan encomendados.
- b) La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado, así como la evaluación de los procesos de enseñanza.
- c) La tutoría de los alumnos, la dirección y la orientación de su aprendizaje y el apoyo en su proceso educativo, en colaboración con las familias.
- d) La orientación educativa, académica y profesional de los alumnos, en colaboración, en su caso, con los servicios o departamentos especializados.
- e) La atención al desarrollo intelectual, afectivo, psicomotriz, social y moral del alumnado.

XUNTA DE GALICIA

Referidas ás actividades do centro e o fomento dos valores democráticos, relación coas familias e a información dos seus fillos.

- f) La promoción, organización y participación en las actividades complementarias, dentro o fuera del recinto educativo, programadas por los centros.
- g) La contribución a que las actividades del centro se desarrollen en un clima de respeto, de tolerancia, de participación y de libertad para fomentar en los alumnos los valores de la ciudadanía democrática y de la cultura de paz.
- h) La información periódica a las familias sobre el proceso de aprendizaje de sus hijos e hijas, así como la orientación para su cooperación en el mismo.

XUNTA DE GALICIA

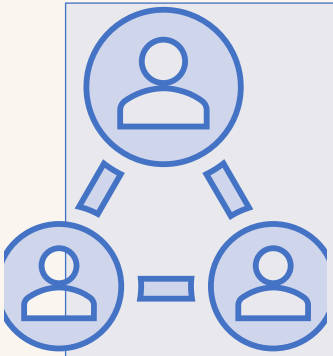

De coordinación, participación e xestión docentes coas estruturas do centro.

- i) La coordinación de las actividades docentes, de gestión y de dirección que les sean encomendadas.
- j) La participación en la actividad general del centro.
- k) La participación en los planes de evaluación que determinen las Administraciones educativas o los propios centros.

XUNTA DE GALICIA

Competencias profesionais ligadas a perfís e escenarios segundo os diferentes roles que poidamos desenvolver como docentes (referencia en LOMLOE)

Cidadanía global, inclusión e atención personalizada: respecto aos dereitos e liberdades fundamentais, igualdade de oportunidades.

Responsabilidade institucional da **xestión do centro como organización, liderado** e dinamización pedagóxica desde un enfoque colaborativo.

Competencia **dixital**, en consonancia co MRCDD.

Competencia **comunicativa e lingüística**, en consonancia cos procesos de internacionalización e o MERL.

Desenvolvemento sostible (ODS e Axenda 2030: promoción da **saúde e do benestar** emocional no ámbito educativo.

Investigación e innovación: traballo colaborativo e creación de **redes profesionais e de centros** para o **fomento da formación.**

Funcións docentes e competencias profesionais

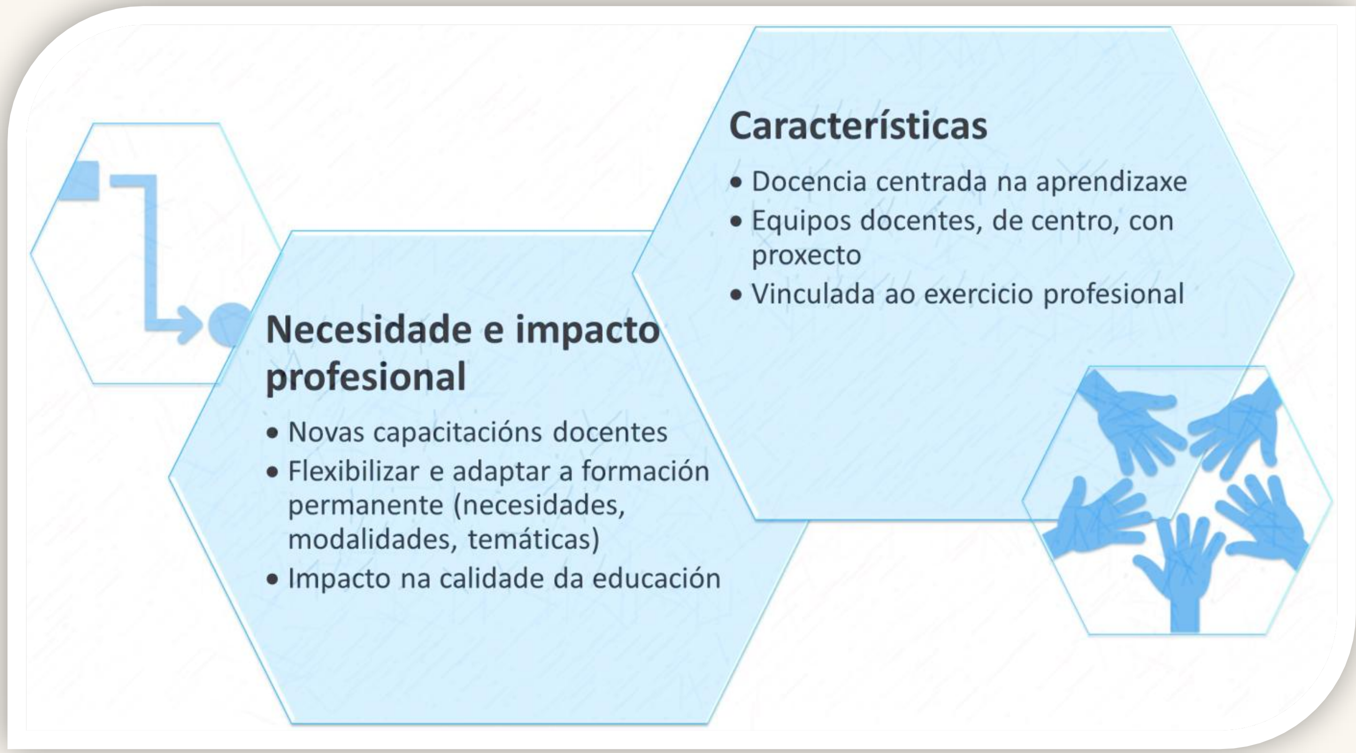

XUNTA DE GALICIA

Modelo de competencias profesionais docentes

A formación permanente do profesorado é garantía dunha actuación docente competente e apropiada e da conexión entre educación e sociedade

Os docentes precisan desenvolver

COMPETENCIAS PROFESIONAIS DOCENTES

- Que permitan o uso consciente dos coñecementos, capacidades, habilidades, destrezas, valores, actitudes e comportamentos.
- Que faciliten a resolución de situacións e problemas.
- Que axuden a cumprir coas funcións encomendadas e acadar os fins educativos propostos.
- Que permitan un nivel de desenvolvemento profesional de calidade, dinámico no tempo, demostrable e comprobable.

XUNTA DE GALICIA

Modelo de competencias profesionais docentes

Categoría de nivel 1 de concreción: ÁREA

- Conxunto de competencias relacionadas entre si e que representan un ámbito fundamental do desempeño profesional docente.
- Organiza as competencias profesionais docentes: vencellada ás funcións docentes e ás necesidades formativas e refírese aos diferentes ámbitos de actuación e desenvolvemento profesional.

.

Categoría de nivel 2 de concreción: COMPETENCIA PROFESIONAL DOCENTE

- Constitúe o conxunto integrado de coñecementos, destrezas e actitudes que o persoal docente debe pór simultaneamente en xogo para desenvolver as funcións propias da súa profesión acadando un nivel de desempeño de calidade, demostrable e comprobable.

XUNTA DE GALICIA

Modelo de competencias profesionais docentes

Categoría de nivel 3 de concreción: DESCRITOR COMPETENCIAL

- Formulación específica e máis concreta que detalla como se expresa unha competencia na práctica profesional, describindo comportamentos, resultados ou actuacións observables. O descritor traduce a competencia a un nivel operativo.

Categoría de nivel 4 de concreción: NIVEIS E INDICADORES DE LOGRO

- Cada descritor competencial está desagregado en niveis de progreso definidos por unha serie de indicadores de logro.
- Evidencia concreta, verificable e medible que permite valorar o grao de desenvolvemento ou dominio dun descritor. Os indicadores axudan a avaliar de forma obxectiva o desempeño do docente mediante comportamentos ou produtos claramente identificables.

XUNTA
DE GALICIA

Estrutura do modelo

3 ÁREAS
- » Pedagóxica
- » Profesional
- » Social

36 DESCRITORES COMPETENCIAIS

Niveis de concreción maior de cada unha das competencias que amosan facetas concretas do desenvolvemento destas.

7 COMPETENCIA PROFESIONAL DOCENTE

ÁREA PEDAGÓXICA

- » Competencia didáctico-metodolóxica
- » Competencia comunicativa
- » Competencia dixital

ÁREA PROFESIONAL

- » Competencia en desenvolvemento profesional
- » Competencia en organización escolar e colaboración

ÁREA SOCIAL

- » Competencia en saúde, seguridade e benestar
- » Competencia inclusiva, social e cidadá

3 NIVEIS
- » Básico
- » Intermedio
- » Avanzado

299 indicadores

Autorreflexión e detección de necesidades

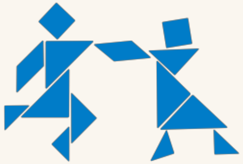

Ferramenta práctica para

- Profesorado

- Centro educativo

- Admón. educativa

XUNTA DE GALICIA

Autoavaliación e reflexión individual sobre o seu desenvolvemento competencial, a partir dos **indicadores de nivel do MCPD**:

Profesorado

Competencia Profesion	Descritor Competencial/Área*	Nivel	Situación	Indicadores de logro/Indicador*
1. DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Básico:**	Sí	1.5.1. Coñece e aplica diversas propostas didácticas e metodolóxicas a nivel xeral.
1. DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Básico:**	Sí	1.5.2. Selecciona diferentes propostas didácticas e metodolóxicas, recoñecendo as características propias de cada unha delas en función da diversidade do alumnado.
1. DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Básico:**	En proceso	1.5.3. Analiza e compara diversas propostas didácticas e metodolóxicas en relación ao currículo da súa materia/área/ámbito/disciplina.
1. DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Medio:**	Sí	1.5.4. Participa en proxectos multidisciplinares do centro que abordan diferentes aspectos curriculares independentemente da súa área ou materia.
1. DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Medio:**	En proceso	1.5.5. Deseña situacións de aprendizaxe competencial que dean resposta á diversidade do alumnado.
1. DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Medio:**	En proceso	1.5.6. Aplica diferentes propostas didácticas e metodolóxicas na aula, en función do obxectivo de aprendizaxe e da diversidade do seu alumnado.
1. DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Avanzado:**	No	1.5.7. Analiza os resultados da implementación das diferentes propostas didácticas e metodolóxicas empregadas e garda evidencias do proceso.
1. DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Avanzado:**	No	1.5.8. Recolle evidencias do proceso de análise dos resultados da implementación de diferentes propostas didácticas dun modo sistemático e organizado.
1. DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Avanzado:**	No	1.5.9. Incorpora a retroacción procedente da análise dos resultados obtidos coa implementación das diferentes propostas didácticas e metodolóxicas na súa práctica docente diaria mediante a formulación de propostas de mellora.
1. DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Avanzado:**	No	1.5.10. Comparte os resultados das investigacións e melloras implementadas coa comunidade docente para dinamizar o uso diversificado de metodoloxías e didácticas específicas que promovan unha aprendizaxe competencial e adaptada á diversidade do alumnado.

XUNTA DE GALICIA

Profesorado

- **Inscrición en accións formativas segundo nivel competencial**

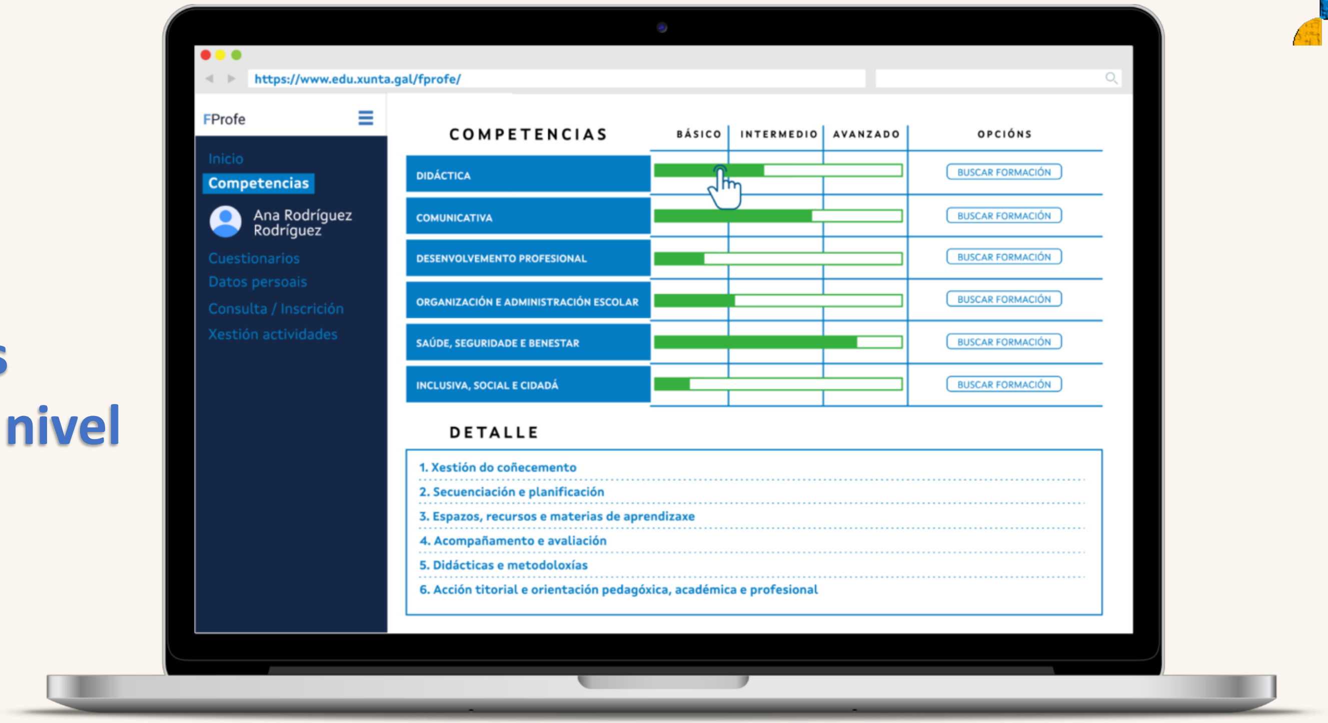

XUNTA DE GALICIA

Análise e reflexión do equipo de dirección sobre o nivel de desenvolvemento competencial do claustro, a partir **dos indicadores de nivel do MCPD:**

Centro

- **Determinar as necesidades formativas para o deseño dos itinerarios nos PFPP.**

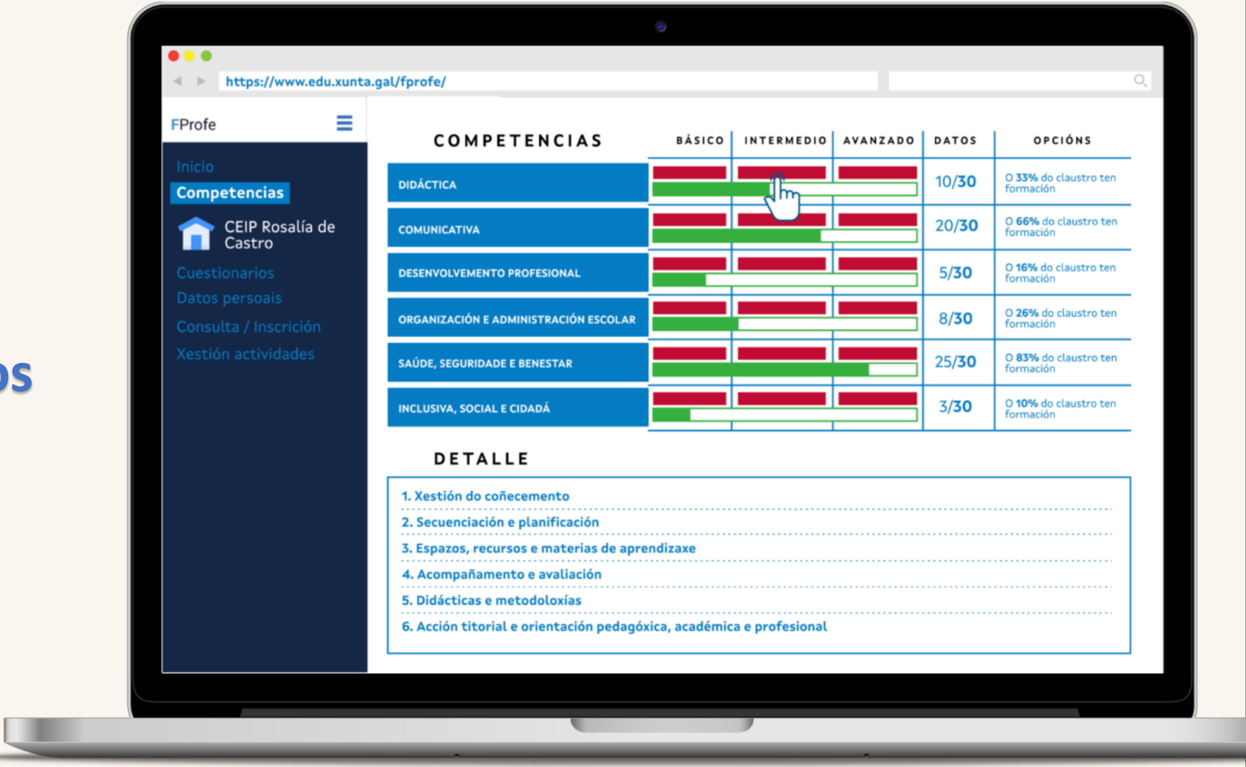

XUNTA DE GALICIA

Análise e avaliación pola Consellería

Admón. educativa

Determinar os niveis de desenvolvemento competencial dos docentes, a partir dos **indicadores de nivel do MCPD**

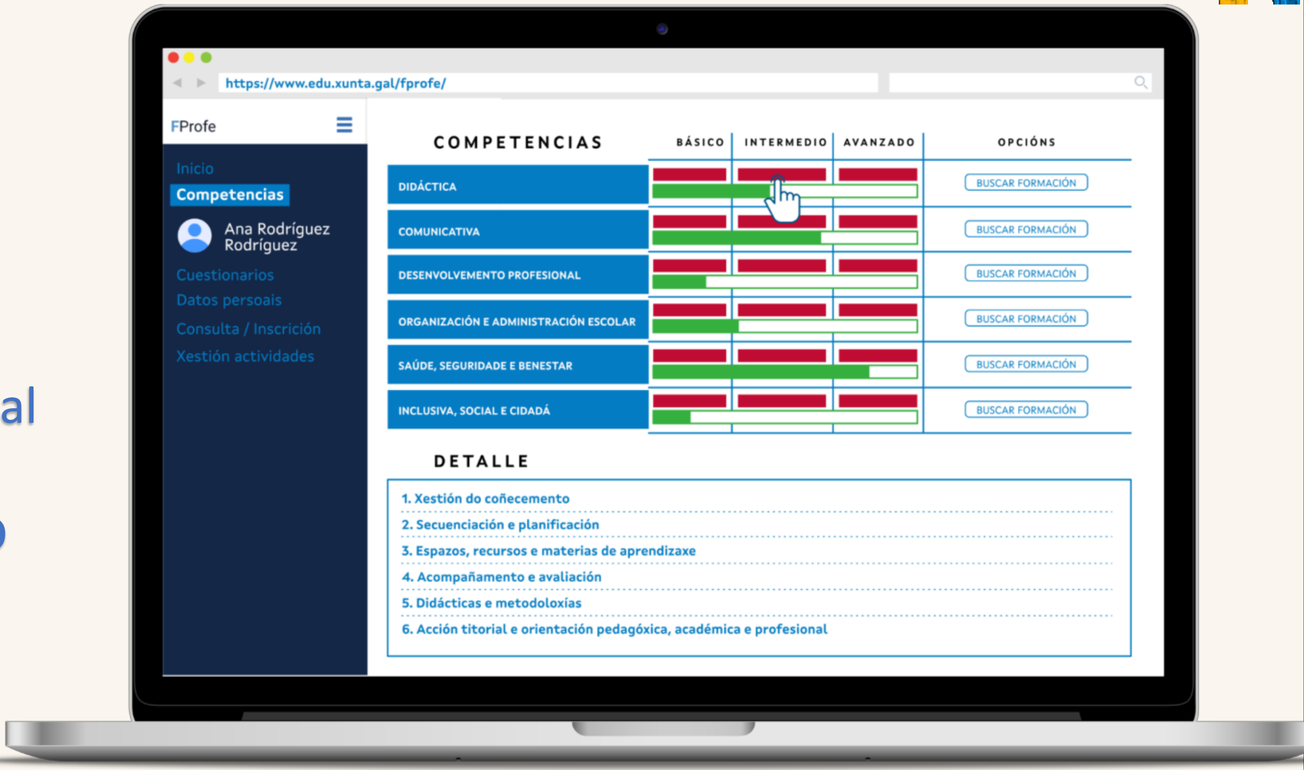

XUNTA DE GALICIA

Como?

3.- Xestión de calidade. Deseño do PAF

Xestión de calidade. Deseño do PAF

- Modelo que define a nosa misión e visión, os valores de actuación e os procesos de traballo.
- Establece indicadores, ámbitos, responsables, resultados esperados, informes, conclusións e propostas de futuro.
- Permite establecer marcos e procedementos de actuación comúns.

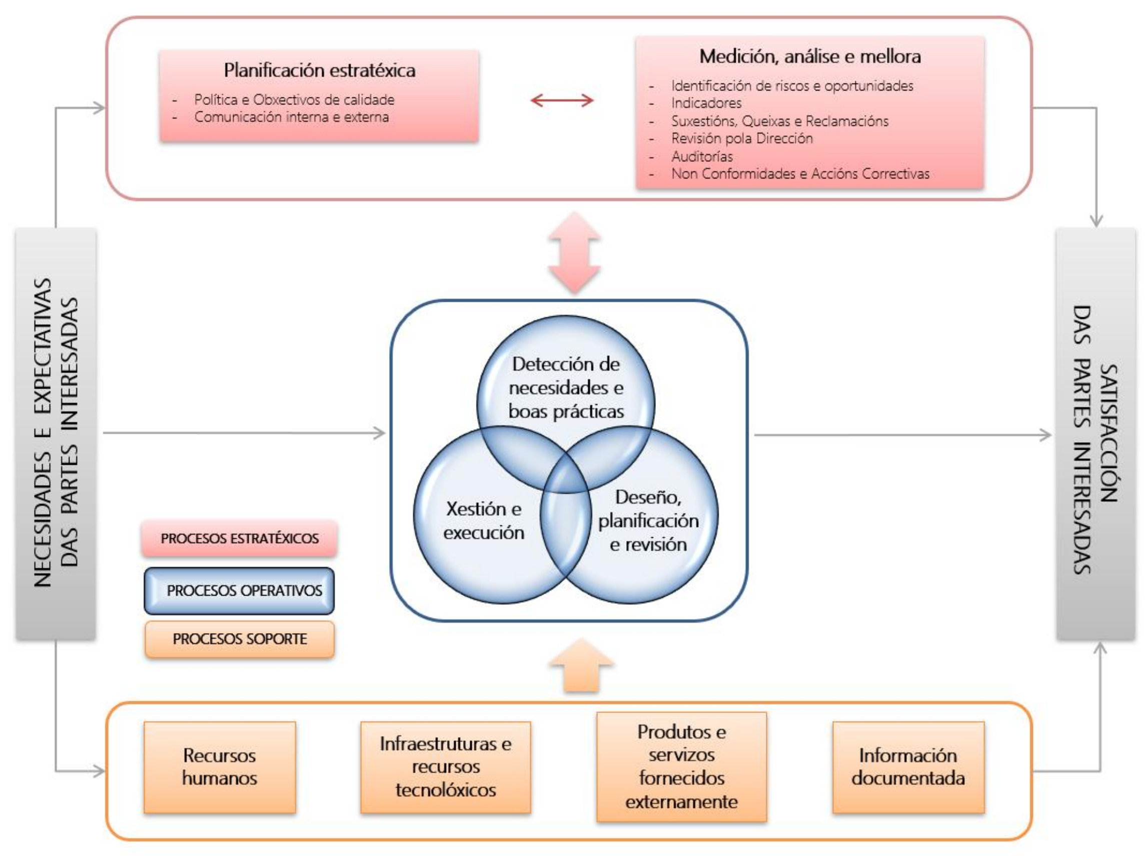

XUNTA DE GALICIA

Plan estratéxico de formación e definición de liñas estratéxicas para o deseño do PAF

PLAN ESTRATÉXICO DE FORMACIÓN PERMANENTE DO PROFESORADO 2024–2028

DIRECCIÓN XERAL DE CENTROS E RECURSOS HUMANOS
SERVIZO DE PROGRAMAS DE FORMACIÓN

PLAN ESTRATÉXICO DE FORMACIÓN PERMANENTE DO PROFESORADO 2024–2028

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, CIENCIA, UNIVERSIDADES E FORMACIÓN PROFESIONAL

G. EIXOS E ESTRATEXIAS

Os ámbitos de actuación do Plan estratéxico constitúense en eixos que vertebran o mesmo e arredor dos cales vanse fixar os obxectivos e plan de acción para logralos. Eses eixos nos que se apoia a formación do profesorado son:

1. Actualización de normativa do modelo de formación permanente e da rede de formación.
2. Desenvolvemento e avaliación do Modelo de competencias profesionais docentes.
3. Adecuación do modelo de Formación permanente do profesorado ás súas necesidades.
4. Posicionamento e visibilidade da Rede de Formación.
5. Avaliación e impacto da formación nos centros educativos.

Determinar as liñas estratéxicas de formación para o deseño do PAF

XUNTA DE GALICIA

Directrices para a elaboración do Plan de Formación do Profesorado

A Rede de Formación do Profesorado dispón dun Plan Estratéxico no que se recollen as liñas de actuación para a organización do funcionamento da mesma por un período de 4 anos.

Á súa vez o Plan Estratéxico da Rede desenvólvese nos correspondentes Plans Anuais da Rede de Formación do Profesorado, que incluirán o Plan de Formación para o curso correspondente.

O Plan de Formación deberá dar resposta ás necesidades de formación detectadas desde unha tripla perspectiva: necesidades do persoal docente, dos centros educativos e dos requirimentos dos diversos programas que se desenvolven desde a Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional e ás liñas prioritarias definidas neste documento.

As accións formativas ofertadas deberán promover a adquisición e mellora das competencias profesionais docentes, optimizando as aprendizaxes do alumnado mediante iniciativas que desenvolvan a mellora metodolóxica así como a actualización científica e didáctica segundo as necesidades detectadas.

XUNTA DE GALICIA

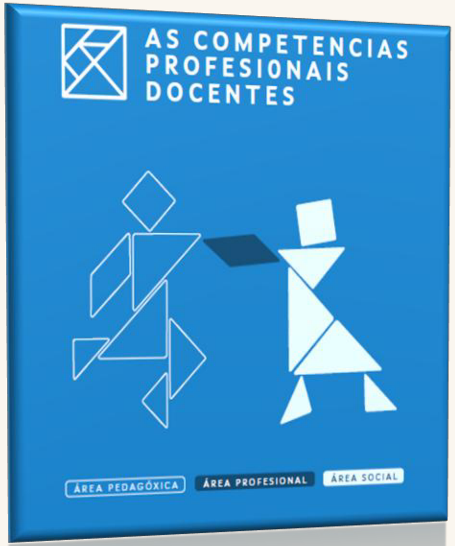

Marco como referente para:

- a detección de necesidades,
- a planificación das actividades formativas,
- así como para as actuacións de apoio e asesoramento.

Isto permitirá:

- un seguimento da resposta dada ás demandas, necesidades e expectativas,
- unha avalaición
- e unha mellora das novas planificacións.

XUNTA DE GALICIA

Principios básicos para deseñar un modelo de formación permanente

1. Desenvolvemento de competencias docentes.
2. Enfoque na práctica reflexiva para a mellora do desempeño na aula.
3. Desenvolvemento continuo e profesional.
4. Relevancia e formación contextualizada á contorna e comunidade educativa.
5. Colaboración e comunidade de aprendizaxe.
6. Enfoque na investigación e a evidencia.
7. Avaliación e retroalimentación continua.

Itinerarios formativos

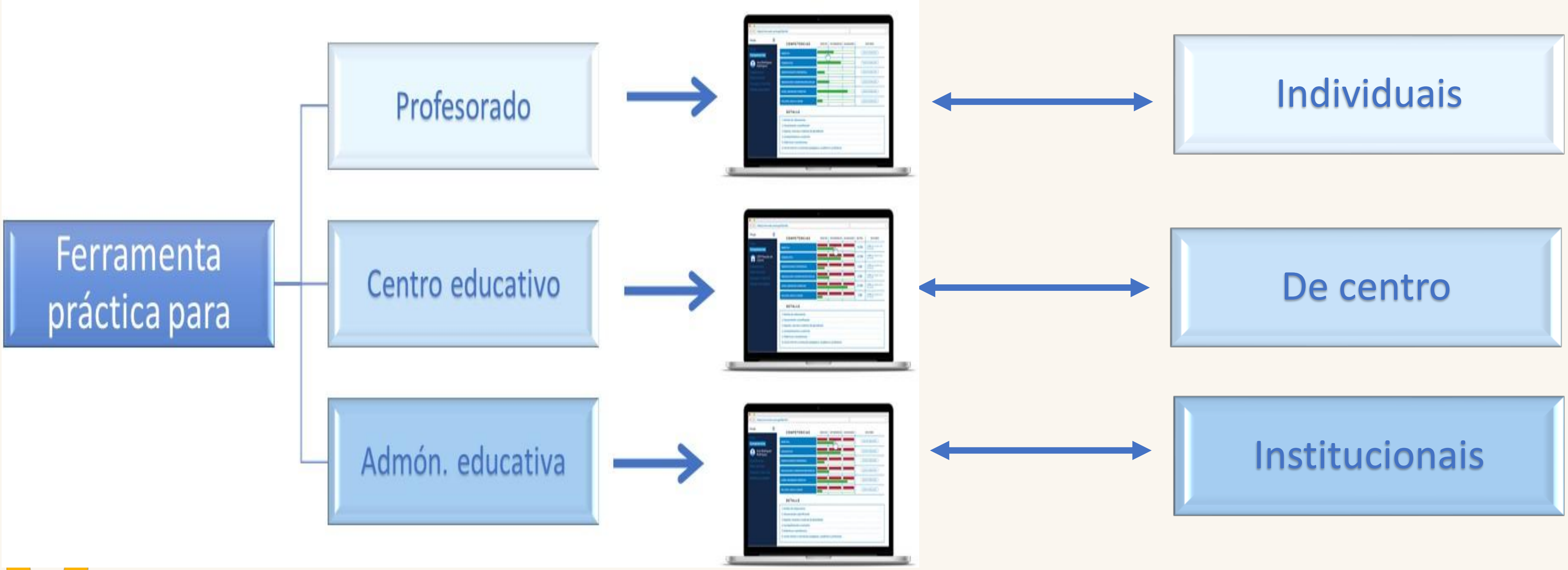

XUNTA DE GALICIA

Como xestionar a formación en competencias?

1.- Coñecer as expectativas e necesidades ás que dar resposta

- Institucionais
- De centros
- Do profesorado

2.- Planificar e programar as accións de resposta

- Accións formativas
- Accións de asesoramento e apoio
- Accións de promoción da innovación

XUNTA DE GALICIA

3.- Definir as competencias e aspectos que se traballarán

- Número reducido
- Precisión e concreción

4.- Determinar o punto de partida

- Niveis competenciais
- Destinatarios
- Contexto

XUNTA DE GALICIA

5.- Fixar os “contidos” competenciais para o logro do obxectivo proposto

- Organización de coñecementos, habilidades, valores, …

6.- Crear contornas, situacións de aprendizaxe o máis reais posibles

- Establecemento do itinerario
- Secuenciación de modalidades
- Distribución de módulos

7.- Seguir e avaliar

- Determinar indicadores e momentos
- Medir a satisfacción e o impacto
- Corrixir e adaptar

XUNTA DE GALICIA

Deseño do PAF

Competencias

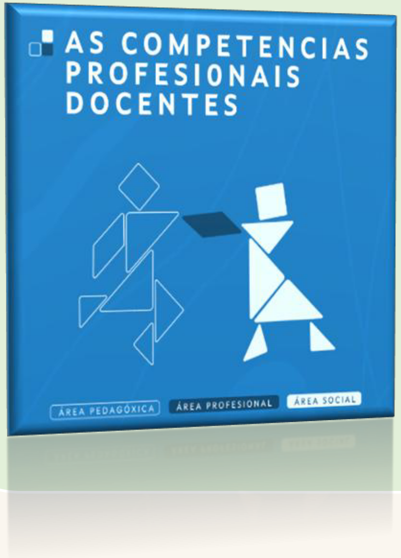

Deseño de itinerarios formativos

25

413

Actividades de catálogo

AFI

Actividades na rede

Formación centros

Líñas formativas

- DIDÁCTICA
- DIXITAL
- INNOVACIÓN E INVESTIGACIÓN
- CONVIVENCIA E INCLUSIÓN
- COMUNICACIÓN E PLURILINGÜISMO
- COLECTIVOS ESPECÍFICOS

XUNTA
DE GALICIA
CERTIFICADO
FORMACIÓN E RECURSOS
PLAN ANUAL
FORMACIÓN DO
PROFESORADO
2025/26

XUNTA DE GALICIA

LIÑA DIDÁCTICA

Ten como obxectivo prioritario proporcionarlle á persoa docente as **estratexias e recursos** necesarios para **ser impulsor/a e guía da aprendizaxe** fomentando a creación dun espazo de aprendizaxe que desenvolva a autonomía do alumnado, responda ás súas necesidades específicas e camiñe da man dos avances da sociedade e da ciencia actual.

Itinerarios

- Desenvolvemento curricular
- Metodoloxías didácticas
- Deseño e desenvolvemento de proxectos STEM
- Polos creativos
- Fomento da competencia matemática
- Fomento da competencia lectora

Total actividades: 188

- Nivel básico: 48 %
- Nivel medio: 43 %
- Nivel avanzado: 9 %

XUNTA DE GALICIA

LIÑA DIXITAL

Esta liña enmárcase na estratexia Educación Dixital 2030. A oferta de actividades está adaptada ao novo **Marco de Competencias Profesionais Docentes** e á normativa actual de acreditación da competencia dixital docente.

Os principais aspectos abordados son os relacionados coa **xestión de ferramentas** administrativas dixitais, coa **implementación de metodoloxías** con ferramentas dixitais e coa **creación de contidos dixitais** de calidade.

Itinerarios

- Dixitalización do centro e da comunidade educativa
- Contidos educativos dixitais
- Metodoloxías dixitais
- Intelixencia artificial
- E-Dixgal

Total actividades: 48

- Nivel básico: 42 %
- Nivel medio: 35 %
- Nivel avanzado: 23 %

XUNTA DE GALICIA

- Normativa
- Acreditación
- Formación
- Contacto

LIÑA INNOVACIÓN E INVESTIGACIÓN

Itinerarios ligados á resposta que a sociedade do coñecemento demanda dos sistemas educativos en termos de **transformación e mellora continua**.

Neste paradigma cómpre ter unha visión global e estratéxica do que son os procesos de innovación e investigación e converter os centros en **espazos favorables para o cambio.**

Itinerarios

- Innovación
- Internacionalización
- Investigación

Total actividades: 17

- Nivel básico: 59 %
- Nivel medio: 29 %
- Nivel avanzado: 12 %

LIÑA CONVIVENCA E INCLUSIÓN

A **Estratexia Galega de Convivencia Escolar 2025** reforza o compromiso co coidado e coa mellora continua do clima de convivencia nos centros educativos, establecendo como eixos fundamentais para a mellora da **convivencia**, a competencia **emocional**, a convivencia positiva, a **convivencia dixital** responsable e o reforzo dunha convivencia **equitativa**, **inclusiva** e con perspectiva de xénero.

Itinerarios

- Convivencia escolar e coeducación
- Inclusión educativa

Total actividades: 51

- Nivel básico: 29 %
- Nivel medio: 57 %
- Nivel avanzado: 14 %

LIÑA COMUNICACIÓN E PLURILINGÜISMO

A **Estratexia Edulingüe 2030** baséase na mellora da competencia **comunicativa** e metodolóxica no proceso de ensino-aprendizaxe de linguas, así como na extensión e afianzamento da **internacionalización** do sistema educativo. O acceso á **lectura e á escritura** resulta esencial para unha educación inclusiva e de calidade. A apertura ás **linguas**, tanto cooficiais como estranxeiras, contribúe igualmente á participación plena na sociedade actual.

Itinerarios

- Comunicación
- Tratamento da información
- Plurilingüismo

Total actividades: 69

- Nivel básico: 65 %
- Nivel medio: 26 %
- Nivel avanzado: 9 %

LIÑA COLECTIVOS ESPECÍFICOS

Na busca da **mellora continua da calidade educativa** é prioritario darlles atención a axentes cunha especial capacidade de transformación: os equipos directivos, as persoas orientadoras, o persoal da inspección educativa, os/as novos/as docentes e as familias.

Itinerarios

- Inspección educativa
- Equipos directivos
- Persoas orientadoras
- Funcionariado en prácticas
- Persoal docente de novo acceso
- ENAPAS

Total actividades: 40

- Nivel básico: 28 %
- Nivel medio: 55 %
- Nivel avanzado: 18 %

XUNTA DE GALICIA

Para que?

4.- Centro: eixo da formación innovadora para o cambio

XUNTA DE GALICIA

Proceso estratéxico do centro

Proceso estratéxico na organización escolar	Os centros educativos e o seu profesorado: protagonista da formación
Formación vinculada a funcións docentes: competencias profesionais	Detección de necesidades: sistema educativo, centros e profesorado
Proxección na práctica docente: éxito educativo do alumnado	Investigación, a innovación e a avaliación da formación

Onde encadrar a formación do profesorado do centro?

Proceso estratéxico:

- Principios básicos no PEC
- Definición de estratexias a medio/longo prazo
- Concreción anual na PXA

Proceso clave:

- Plan de formación de centro (claustro, equipos, ciclos, departamentos)
- Centrado no apoio e desenvolvemento dos distintos procesos clave:
  - Mellora das competencias profesionais
  - Mellora da organización e funcionamento do centro
  - Mellora dos procesos de ensino e aprendizaxe do alumnado

Proceso de soporte:

- Formación para a:
  - Mellora e perfeccionamento persoal
  - Xestión administrativa do traballo profesional

XUNTA DE GALICIA

Satisfacción das persoas que traballan no centro.

- Docentes máis formados e capacitados, que desenvolverán o seu labor de forma máis satisfactoria para sí mesmas/os e para o centro.

Satisfacción da organización

- Consecución dos resultados expostos e cumprimento da misión e visión.

Satisfacción da sociedade

- Cumprimento e satisfacción das necesidades e expectativas do alumnado, as familias e a sociedade.

Centro: núcleo da formación

- Nova forma de traballo en equipo, maior cohesión e coherencia do conxunto.

Consideración do centro de traballo como a unidade formativa básica

- mellor adaptación as necesidades da contorna
- maior implicación e participación do profesorado,
- maior integración nos seus proxectos educativos e curriculares.

Modelo de formación de Galicia: "os centros educativos son os escenarios habituais da formación"

"Formación innovadora: aquilo que a organización quere aprender para ser máis eficiente e cumprir o seu propósito". Supón afrontar dous grandes retos:

- darse conta das carencias que ten a organización
- decidir que necesita aprender nun determinado sentido

A formación innovadora intégrase no seu contexto específico

O centro educativo: unidade básica de cambio e protagonista directo do mesmo.

A innovación: realizada por docentes de xeito individual desde a institución e en función dos obxectivos desta.

O contexto organizativo é un elemento clave: traballo en grupo como facilitador na innovación e participación.

Son os grupos, os órganos, e non as persoas de xeito individual e illado, que mellor resposta poden dar ás necesidades reais da institución.

Non é un concepto absoluto, senón gradual.
Establécense catro niveis.

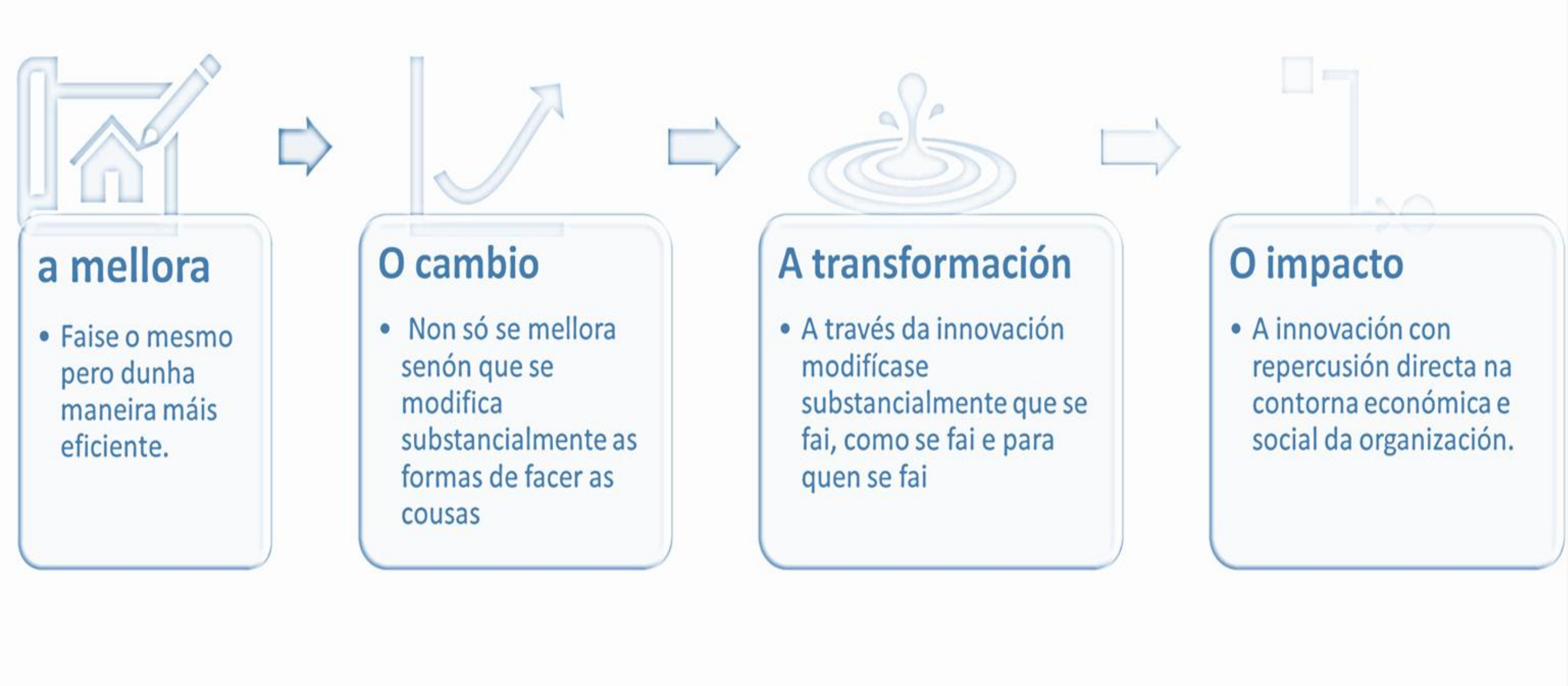

XUNTA DE GALICIA

Formación para o cambio e a innovación

MODELO DE COMPETENCIAS

Detección e expectativas Planificación e resposta

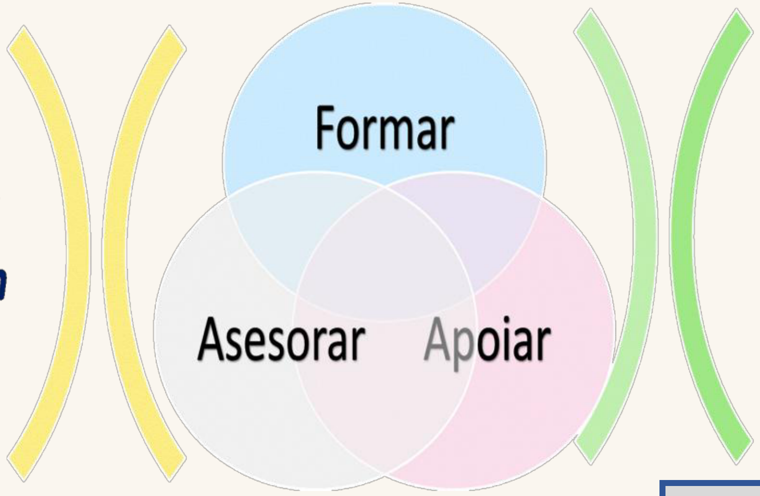

Seguimiento e avaliación Innovación e mellora

CANLES DE FORMACIÓN

XUNTA DE GALICIA

Tensión entre as funcións de liderado escolar e de xestión escolar?

Liderado: centrado na visión, na motivación, no futuro e os equipos e nas persoas da escola.

- Creación dunha visión compartida.
- Institucionalizar a capacidade de coordinar as accións en pos de melloras.
- Céntrase no "por que" e o "que", establecendo unha dirección, aliñando ás persoas e motivando e inspirando.
- Visión: establecen o rumbo e a dirección.
- Horizonte temporal: perspectiva a longo prazo.

Xestión: proporciona sistemas e procesos para o bo funcionamento diario da escola.

- Planificar, crear e dirixir sistemas organizacionales co fin de cumprir misións e obxectivos.
- Mellorar e fortalecer a xestión da escola en todas as súas dimensións.
- Ocúpase do "como", executan e implementan os plans para chegar alí.
- Horizonte temporal: obxectivos a curto prazo.

Tanto o liderado como a xestión son esenciais para o desenvolvemento exitoso da escola, deben ir da man e combinar: ideas vs procesos, importante vs urxente

XUNTA DE GALICIA

A formación innovadora susténtase en catro elementos

Formación e innovación

- **Os procesos**
- **O coñecemento**
- **As persoas**
- **A tecnoloxía**

Características

- ***1.Novidade***
- ***2.Intencionalidade***
- ***3.Interiorización***
- ***4.Creatividade***
- ***5.Sistematización***
- ***6.Profundidade***
- ***7.Pertinencia***
- ***8.Orientada a resultados***
- ***9.Permanencia***
- ***10.Anticipación***
- ***11.Cultura***
- ***12.Axentes***

XUNTA DE GALICIA

Características dunha formación innovadora

1.Novidade
- algo novo que propicia unha mellora con respecto a unha situación ben definida.

2.Intencionalidade
- un cambio que deliberadamente se propón lograr unha mellora.

3.Interiorización
- implica unha aceptación e apropiación do cambio por parte das persoas que deben levalo a cabo.

4.Creatividade
- capacidade para identificar melloras, fixar metas e deseñar estratexias que aproveiten os recursos dispoñibles para acadalas.

5.Sistematización
- acción planeada e sistemática que involucra procesos de avaliación e reflexión crítica acerca da práctica e a innovación mesma.

6.Profundidade
- xeración de cambios nas concepcións, as actitudes e as prácticas educativas

XUNTA DE GALICIA

Características dunha formación innovadora

7.Pertinencia
- adecuación ao contexto socioeducativo que fai da innovación unha solución a unha problemática ben definida.

8.Orientada aos resultados
- non é unha fin en si mesma, senón un medio para lograr mellor os fins da educación.

9.Permanencia
- mantemento durante o tempo necesario para converterse na nova normalidade.

10.Anticipación
- recreación clara de cales son as características da situación que se quere lograr.

11.Cultura
- cambios tanto nas concepcións como na práctica, que contribúen a formar unha actitude aberta a novos cambios.

12.Diversidade de axentes
- colaboración e articulación de esforzos entre os participantes.

XUNTA DE GALICIA

Centro: eixo da formación

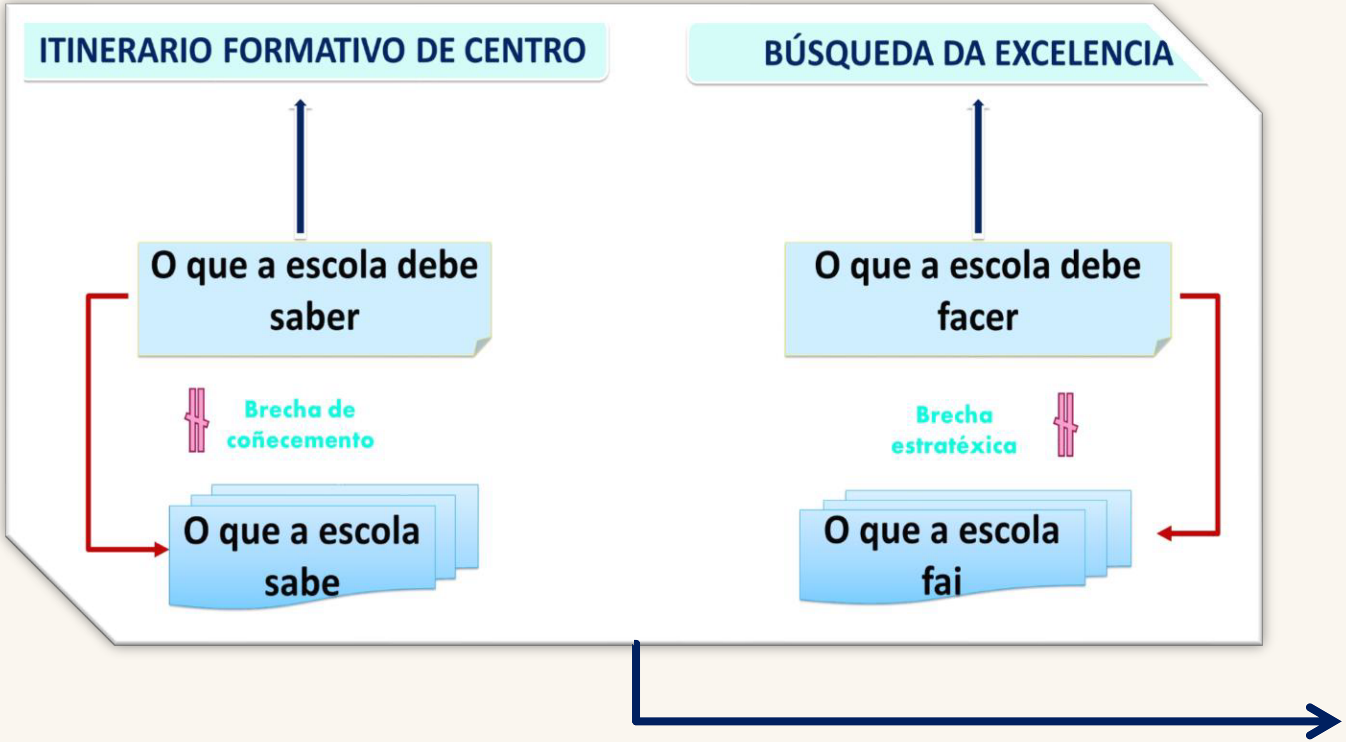

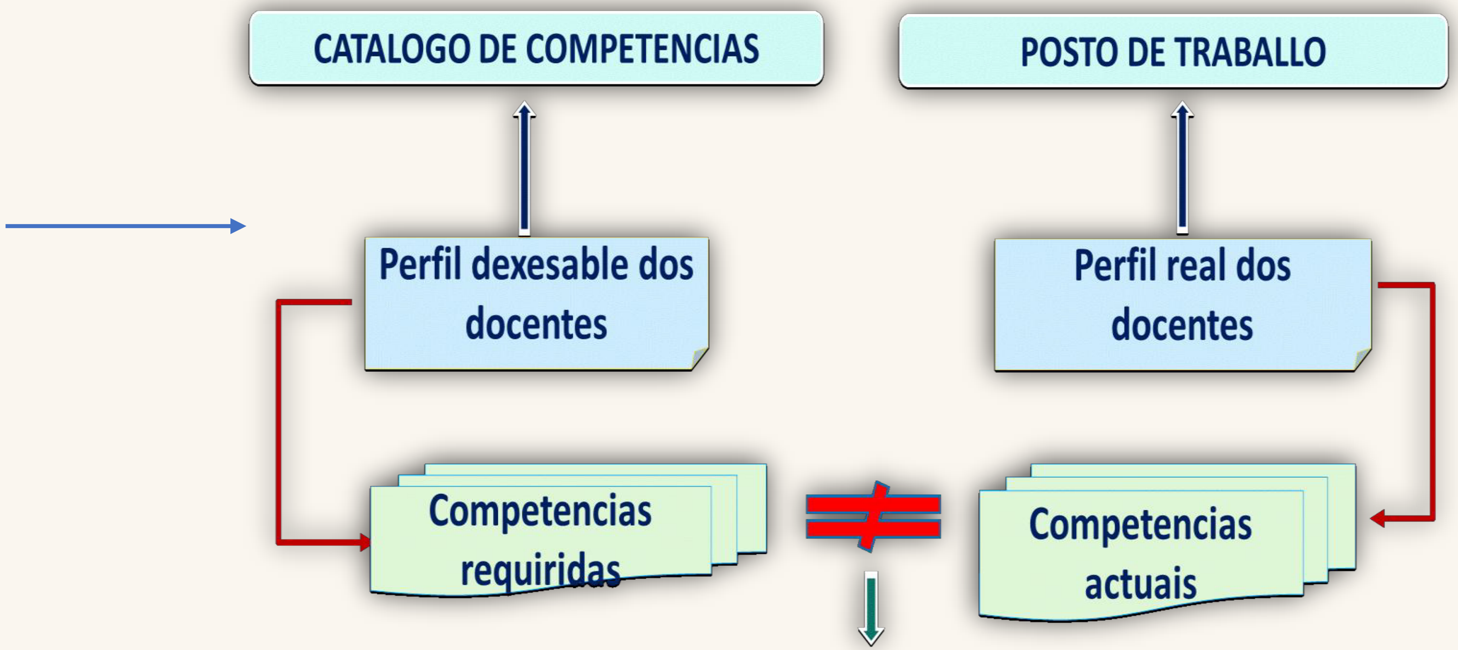

Itinerario formativo e
plan de formación do centro

XUNTA DE GALICIA

Análise, avaliación e impacto da formación

Satisfacción
- Valoracións informais (cuestionarios, observacións, ...)

Aprendizaxe
- Desenvolvemento de competencias e vinculación á transferencia

Transferencia
- Aplicación efectiva da aprendizaxe competencial, xeneralizado e mantido no tempo

Impacto
- Efectos cuantitativos e cualitativos para o centro

Prospectiva e detección de necesidades

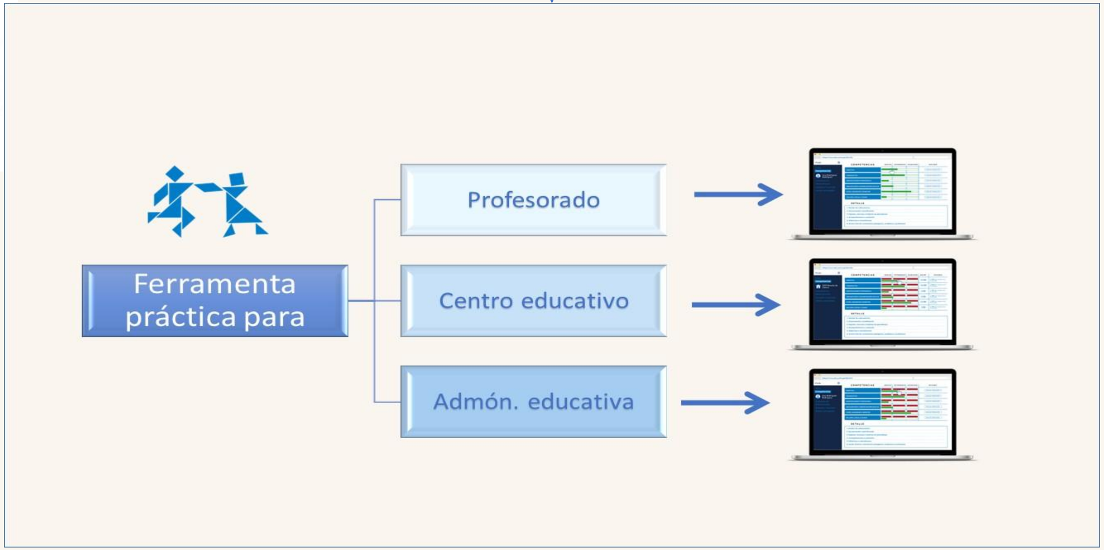

XUNTA DE GALICIA

Ferramentas de detección de necesidades

Análise, reflexión e avaliación sobre os diferentes plans e programas do centro, referenciados a competencias e descritores do MCPD

DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Básico:**	Sí	1.5.1. Coñece e aplica diversas prop didácticas e metodolóxicas a nivel xera
DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Básico:**	Sí	1.5.2. Selecciona diferentes propostas di e metodolóxicas, recoñecendo as caracteri propias de cada unha delas en función da diversidade do alumnado.
DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Básico:**	En proceso	1.5.3. Analiza e compara diversas propostas didácticas e metodolóxicas en relación ao currículo da súa materia/área/ámbito/disciplina.
DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Medio:**	Sí	1.5.4. Participa en proxectos multidisciplinares do centro que abordan diferentes aspectos curriculares independentemente da súa área ou materia.
DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Medio:**	En proceso	1.5.5. Deseña situacións de aprendizaxe competencial que dean resposta á diversidade do alumnado.
DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Medio:**	En proceso	1.5.6. Aplica diferentes propostas didácticas e metodolóxicas na aula, en función do obxectivo d aprendizaxe e da diversidade do seu alumnado.
DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Avanzado:**	No	1.5.7. Analiza os resultados da implementación das diferentes propostas didácticas e metodolóxicas empregadas e garda evidencias d proceso.
DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Avanzado:**	No	1.5.8. Recolle evidencias do proceso de análise dos resultados da implementación de diferentes propostas didácticas dun modo sistemático e organizado.
DIDÁCTICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Avanzado:**	No	1.5.9. Incorpora a retroacción procedente da análise dos resultados obtidos coa implementación das diferentes propostas didácticas e metodolóxicas na súa práctica docente diaria mediante a formulación de propostas de mellora.
TICA	1.5. Didácticas específicas e metodoloxías	**Avanzado:**	No	1.5.10. Comparte os resultados das investigación e melloras implementadas coa comunidade docente para dinamizar o uso diversificado de metodoloxías e didácticas específicas que promovan unha aprendizaxe competencial e

- ✓ Proxecto educativo de centro
- ✓ Regulamento de réxime interior
- ✓ Programación xeral anual
- ✓ Plan de convivencia
- ✓ Plan de atención á diversidade
- ✓ Plan de acción titorial
- ✓ Plan de igualdade e coeducación
- ✓ Plan dixital de centro
- ✓ Plan anual de lectura
- ✓ Plan de internacionalización
- ✓ Plan de formación do profesorado
- ✓ Plan de mellora
- ✓ Plan de bibliotecas
- ✓ Proxecto lingüístico de centro
- ✓ Plan de comunicación
- ✓ Plan de autoprotección

XUNTA DE GALICIA

Prospectiva e detección de necesidades

A detección de necesidades formativas é esencial para **deseñar plans de formación efectivos e adaptados.**

- **Necesidades reais ≠ necesidades percibidas**: non todo o que os docentes demandan é unha necesidade obxectiva de formación (Cano, 2017)
- Unha mala análise = formacións innecesarias, repetitivas, pouco efectivas = uso ineficaz dos recursos (Gairín, 2010)

A formación docente debe basearse nun **modelo de competencias: claridade e estrutura,** evita improvisacións na detección de necesidades (Ministerio de Educación e FP, 2023)

- Permite definir que é medible e que se considera desenvolvemento profesional

Metodoloxías colectivas para a detección de necesidades formativas

Métodos cualitativos: captan percepcións, problemáticas emerxentes e experiencias docentes (Cano, 2017)

- Entrevistas individuais ou grupais
- Grupos de discusión ou focus group
- Observación na aula: por dirección, coordinadores de formación ou asesores externos

Métodos cuantitativos: xeran datos comparables, identificando tendencias e patróns (Gairín, 2010)

- Cuestionarios e enquisas: instrumentos estruturados para recompilar información sobre necesidades, intereses e dificultades
- Análises de datos históricos

Métodos mixtos: combinan ambos os enfoques para unha detección máis precisa.

Estratexias individuais para a detección de necesidades formativas

Autoavaliación do profesorado: cada docente reflexiona sobre as súas propias competencias e detecta as súas áreas de mellora.

Rúbrica de reflexión

- Diario profesional
- Portafolios docente

Enquisas individuais

Análise de experiencias previas

Equipo de formación do centro

Equipo de apoio externo

- **Solicitude e proposta de novos contidos formativos na aplicación de xestión FProfe**

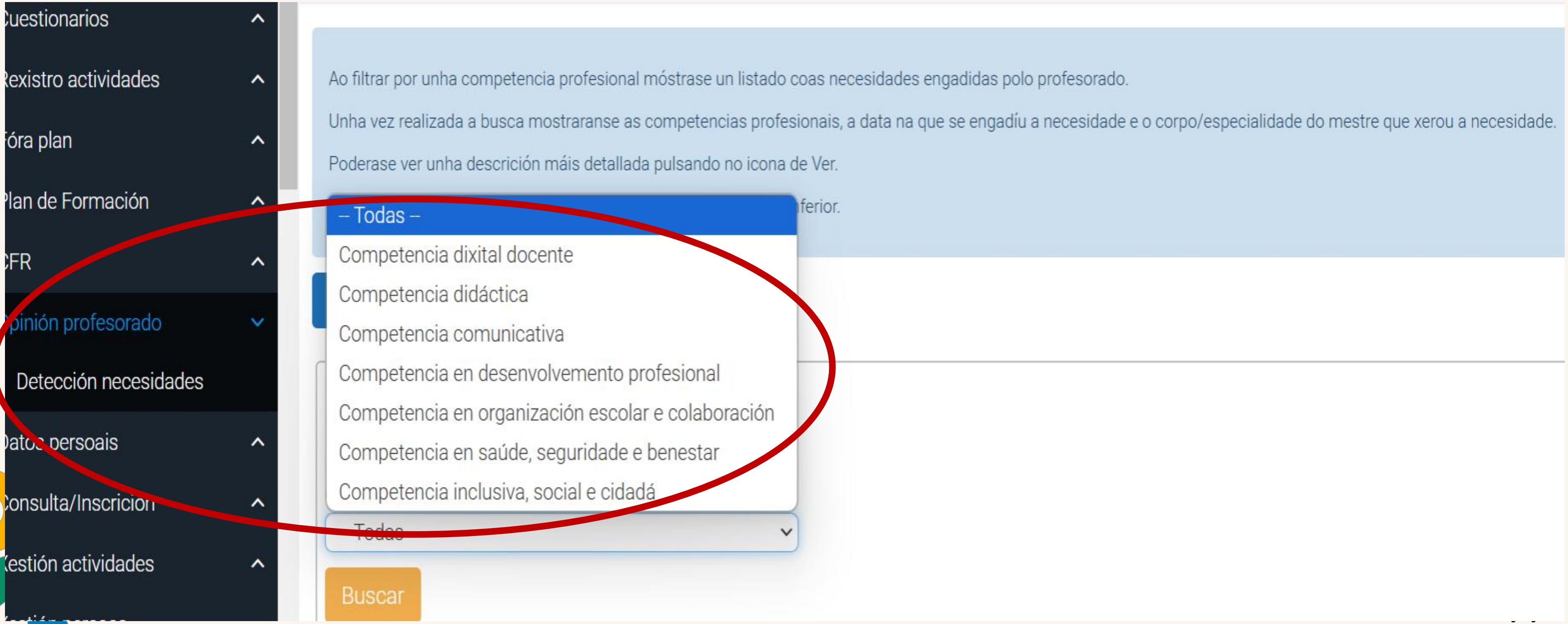

Solicitud y propuesta de itinerarios formativos en los PFPP (aplicación de xestión Fprofe)

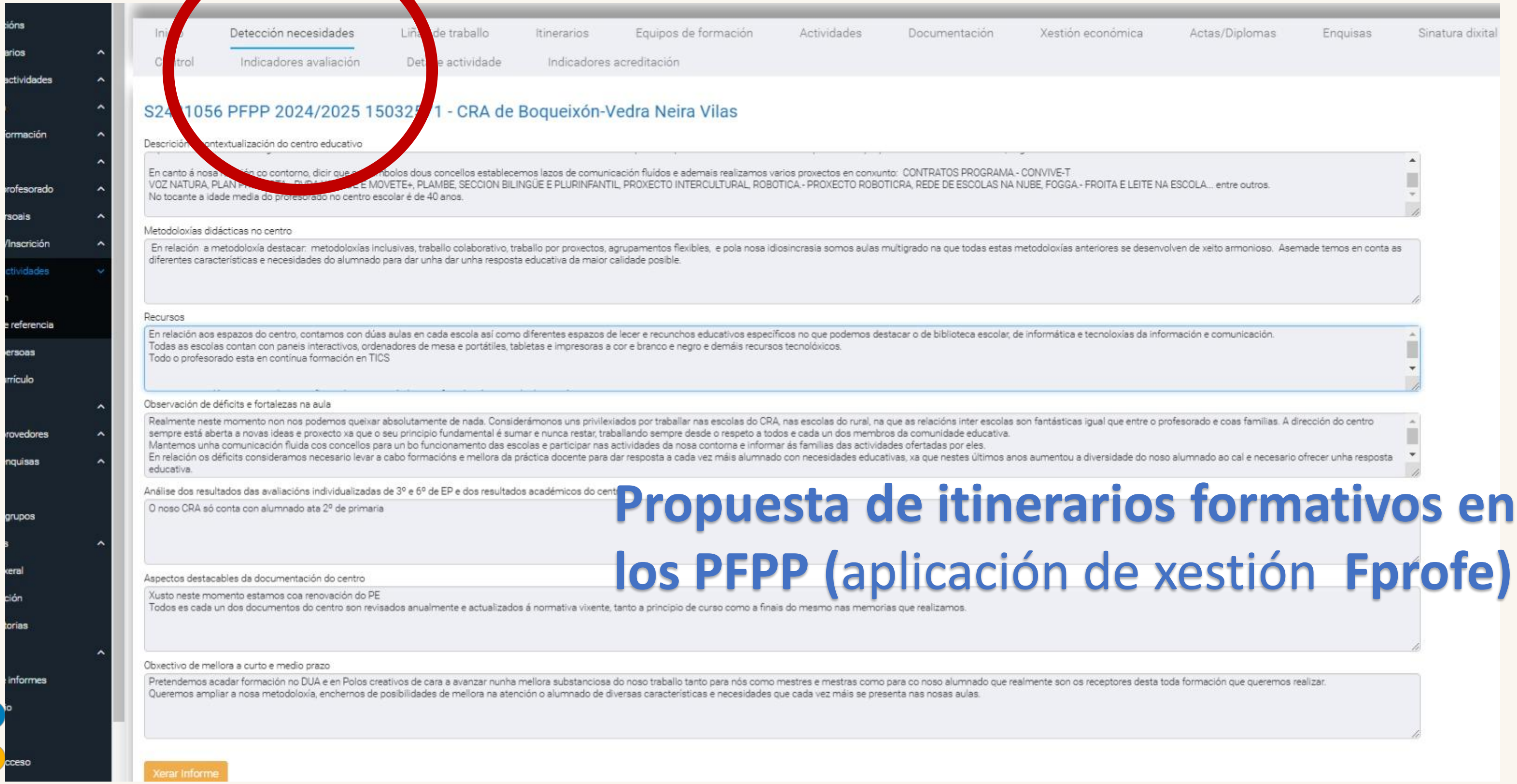

Propuesta de itinerarios formativos en los PFPP (aplicación de xestión Fprofe)

XUNTA DE GALICIA

Avaliar as fases do impacto da formación en catro pasos

Satisfacción

- Valoracións informais (cuestionarios, observacións …)

Aprendizaxe

- Desenvolvemento de competencias e vinculación á transferencia

Transferencia

- Aplicación efectiva da aprendizaxe competencial, xeneralizado e mantido no tempo

Impacto

- Efectos cuantitativos e cualitativos para o centro

XUNTA DE GALICIA

Satisfacción

- Valoracións informais (cuestionarios, observacións ...)

Fprofe: enquisa de satisfacción

Media por grupo	
Docencia	4.66
Organización	4.64

Media actividade	4.65
Participantes na enquisa	14 de 26

Preguntas puntuables

Valor das puntuacións para as preguntas da enquisa: (1)mal, (2)regular, (3)suficiente, (4)ben, (5)moi ben.

Modificar Axuda

Organización	En branco	Media	Moda
1. Desempeño profesional do asesor/a: xestión e información da actividade	0	4.93	5
2. Grao de satisfacción xeral coa actividade	0	4.71	5
3. Adecuación da actividade ás subcompetencias, obxectivos e contidos	0	4.64	5
4. Formación proporcionada pola actividade en relación á competencia previa	0	4.36	5
5. Utilidade para a práctica docente	0	4.57	5

XUNTA DE GALICIA

Aprendizaxe

- Desenvolvemento de competencias e vinculación á transferencia

Fprofe: evidencia de aprendizaxe e tarefa de realización

Actividade

Total horas das xornadas da actividade

20.0

Xornadas

Data	Horas	Tipo	Observacións
30/09/2024	16:30 - 20:30		Sesión presencial no CAFI. Estratexias para a detección, análise, elaboración de propostas educativas na atención ao alumnado con trastorno do espectro autista , etc. Relatora: Dagmar Gabriela Nedelcu.
07/10/2024	16:30 - 20:30		Sesión presencial no CAFI. (Continuación) Estratexias para a detección, análise, elaboración de propostas educativas na atención ao alumnado con trastorno do espectro autista , etc. Relatora: Dagmar Gabriela Nedelcu.
14/10/2024	16:30 - 20:30		Sesión presencial no CAFI. (Continuación) Estratexias para a detección, análise, elaboración de propostas educativas na atención ao alumnado con trastorno do espectro autista , etc. Relatora: Dagmar Gabriela Nedelcu.
21/10/2024	15:00 - 20:00		SESIÓN NON PRESENCIAL. Implicará a realización e entrega dunha tarefa que xustificarán as 5 horas non presenciais.
28/10/2024	17:00 - 20:00		Sesión de posta en común das tarefas realizadas. Dinamiza a sesión Dagmar Gabriela Nedelcu.

XUNTA DE GALICIA

Transferencia

- Aplicación efectiva da aprendizaxe competencial, xeneralizado e mantido no tempo

Fprofe: aula virtual cunha evidencia de transterencia e aplicación á aula, e devolución e explicación de resultados

Tarefas para a fase non presencial

PDF Bases para a realización das tarefas

1. Planificar unha estatexia de actuación para mellorar o nivel de autonomía do alumnado con TEA dentro da aula ordinaria (establecer o punto de inicio e a finalidade do programa, establecer os obxectivos e os niveis de actuación, ensinar fisicamente os materiais adaptados deseñados para apoiar a implementación do programa, ensinar e comentar a forma de avaliación do grao de satisfacción e adquisición de habilidades por parte do alumnado con TEA).

Impacto

- Efectos cuantitativos e cualitativos para o centro

Fprofe: evidencia de impacto da formación (indicadores, …)

Inicio | Detección necesidades | Liñas de traballo | Itinerarios | Equipos de formación | Actividades | Documentación | Xestión económica
Actas/Diplomas | Enquisas | Sinatura dixital | Control | Indicadores avaliación | Detalle actividade | Indicadores acreditación

S2431015 PFPP 2024/2025 15027551 - CRA de Rianxo

Indicadores de avaliación da aplicación e impacto nas aulas

Indicadores de avaliación da aplicación na aula

Itinerario	Característica	Indicador	Criterio aceptación	Temporalización	Acción
Metodoloxías activas e inclusivas no CRA de Rianxo cos Polos creativos	Banco de ideas e posta en práctica	O profesorado concreta un banco de propostas didácticas.	O 80% do profesorado participante pon en común un banco de ideas para aplicacións didácticas activas...	Ao longo do curso.	Ver Editar

Engadir

Indicadores de avaliación do impacto na aula

Itinerario	Característica	Indicador	Criterio aceptación	Temporalización	Acción
Metodoloxías activas e inclusivas no CRA de Rianxo cos Polos creativos	Actualízase a Concreción curricular	Tras revisar o impacto das actividades nas aulas (motivación, análise competencial), porponse actual...	A CCP aproba a actualización: si/non.	A final de curso.	Ver Editar

Engadir

XUNTA DE GALICIA

O desafío da transformación implica tamén tres movementos

Do coñecemento persoal e implícito

- **Ao coñecemento colectivo e explícito.**

Da xestión escolar rutineira

- **A unha xestión integrada e interactiva baseada na xeración de coñecemento e aprendizaxe.**

Da competencia desaproivetada e a incompetencia ignorada

- **Á conformación de equipos de traballo que xestionen e xeneren coñecemento mediante a autoavaliacióne a mellora continua.**

XUNTA DE GALICIA

Principios de actuación do PAF 2025-26

PERSONALIZACIÓN

Formación pertinente, flexible e adaptada ás necesidades e demandas do profesorado, dos centros e dos contextos educativos

CONTINUIDADE

Formación continua e sostida no tempo para ir adquirindo novas habilidades e coñecementos de forma progresiva

INNOVACIÓN

Formación actualizada e innovadora para promover o liderado pedagóxico do profesorado e poidan ser axentes de cambio e promotores da mellora continua

COLABORACIÓN

Fomenta a reflexión crítica sobre a propia práctica docente e o impacto das estratexias pedagóxicas e a colaboración e o traballo en equipo

AVALIACIÓN

Mecanismos de avaliación para medir o impacto no desempeño do profesorado e na aprendizaxe do estudantado

INCLUSIÓN

Principios éticos que promoven a equidade, a inclusión, o respecto á diversidade e á responsabilidade social

O futuro... tres premisas (moi presentes e actuais)

XUNTA
DE GALICIA

1.- Actualización, redefinición e reconecemento das competencias profesionais docentes

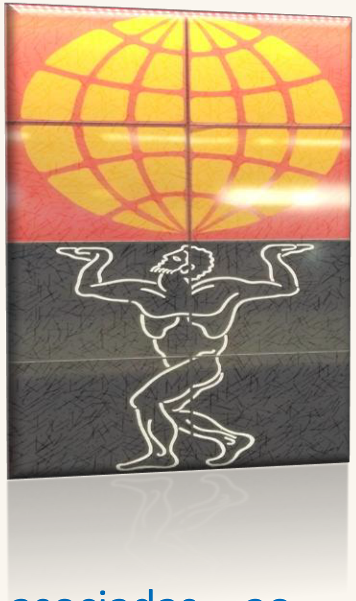

Protagonismo das “competencias brandas”: asociadas ao comportamento da persoa, ao seu desempeño social, liderado e manexo emocional.

XUNTA
DE GALICIA

2.- Evolución cara a un modelo de organizacións educativas competentes

Centros educativos como organizacións vivas, intelixentes, que crean coñecemento e facilitan o desenvolvemento das persoas.
Non basta con ter un profesorado moi competente, son necesarios uns obxectivos e fins comúns (un plan, unha estratexia)

XUNTA DE GALICIA

3.- Avaliar o impacto da formación no modelo educativo

Preguntas:

- fomos capaces de dar unha resposta ás demandas realizadas?
- esta resposta foi satisfactoria, cumpríronse as expectativas do profesorado e melloraron as súas competencias profesionais?
- que impacto e repercusión tivo a actuación da rede de formación no centro educativo?
- en que medida a mellora das competencias profesionais do profesorado e do centro como organización determinan uns mellores resultados académicos do alumnado, do centro e por tanto do propio sistema educativo?

XUNTA DE GALICIA

"El cambio innovador debe ser profundo, inteligente, completo, emponderante y elegante. La innovación polariza a la gente, entre quienes la adoran y los que la detestan. No tengas miedo; lo que te debería preocupar es que te ignoren"

Guy Kawasaki

"Lo que no es útil para la colmena no es útil para la abeja"

Marco Aurelio

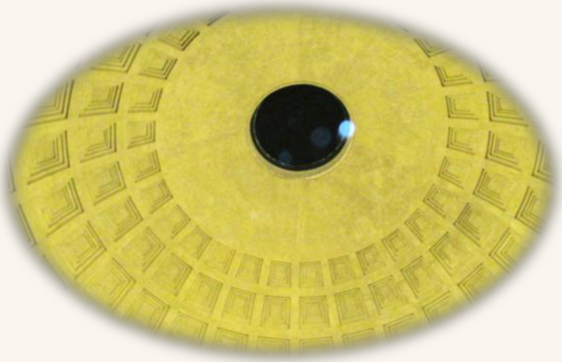

Moitas grazas

josealberto.hernandez@edu.xuntal.gal
@josealbertohe